

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1932 kl. 1 e. m

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbyte av en kronan tillhörig tomt inom Torsby municipalsamhälle.

(1:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 12 februari 1932 dagtecknad proposition (nr 90), vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att den nuvarande landstormsförrådstomten inom Torsby municipalsamhälle med äganderätt överlåtes till byggmästaren Herman Henriksson i Torsby, mot det att Henriksson till kronan med äganderätt överlåter i statsrådsprotokollet omförmälda med nr 74 och 75 betecknade tomter, till kronan gäldar ett kontant belopp av 2,625 kronor ävensom fullgör vissa arbeten och åtaganden i övrigt i huvudsaklig överensstämmelse med det av Henriksson den 26 januari 1932 avgivna anbudet; samt att ifrågavarande kontanta belopp må tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Uti en gemensamt med arméförvaltningens artilleri- och intendentsdepartement till Kungl. Maj:t avlåten skrivelse av den 3 februari 1932 har arméförvaltningens fortifikationsdepartement gjort framställning om utbyte av en kronan tillhörig tomt inom Torsby municipalsamhälle mot viss annan fastighet m. m. samt därvid anført, bland annat, följande.

Genom köpekontrakt den 30 september och den 11 november 1912 mellan chefen för dåvarande femte arméfördelningen samt Nors järnbruks aktiebolag hade kronan för en köpeskilling av 1,300 kronor förvärvat lägenheten Kronan nr 1, om 0.1274 hektar, avsondrad från lägenheten Torsbystaden nr 1 under hemmanet Torsby i Fryksände socken. Berörda lägenhet, som numera inginge i Torsby municipalsamhälle och varå lagfart meddelats kronan den 8 april 1913 vid Fryksdals övre tingslags häradsrätt, användes som tomt för landstormsförrådet i Torsby; därå funnes uppförda en förrådsbyggnad och

Bihang till riksdagens protokoll 1932. 6 saml. 20 häft. (Nr 28—32.)

en mindre bodbyggnad. I skrivelse till fortifikationsdepartementet den 16 juni 1930 hade byggmästaren Herman Henriksson i Torsby anhållit att få förvärva berörda landstormsförrådstomt.

Uti avgivna yttranden hade befälhavaren för Värmlands inskrivningsområde, chefen för västra arméfördelningen och chefen för generalstaben givit uttryck för den uppfattningen, att ur militära synpunkter hinder icke mötte mot landstormsförrådets förflyttning till annan tomt. Av inskrivningsbefälhavaren hade föreslagits, att förrådet skulle förläggas till ett intill Lasarettsvägen liggande markområde om cirka 2,000 kvadratmeter, som å en skrivelsen bilagd kopia av en av ingenjören J. A. Olsson år 1923 upprättad karta över Torsby municipalsamhälle betecknats med nr 74 och 75. Mot detta förslag hade icke rests någon invändning.

Från Henriksson hade till fortifikationsdepartementet inkommit ett den 26 januari 1932 dagtecknat anbud, gällande till den 31 augusti 1932 och innefattande i huvudsak följande villkor. Henriksson erbjöde sig att — i utbyte mot den nuvarande landstormsförrådstomten — till kronan överlåta ovannämnda med nr 74 och 75 betecknade markområde om 2,000 kvadratmeter, att avröja, planera, dränera och inhägna samma område, att dit flytta de å den nuvarande landstormsförrådstomten uppförda byggnaderna, att verkställa flyttning av däri inlagd materiel, att under tiden för byggnadernas flyttning ombesörja förvaring och försäkring av samma materiel samt att erlägga en kontant mellangift, motsvarande skillnaden i värde mellan den gamla landstormsförrådstomten och den nya tomten, eller 2,625 kronor.

Fortifikationsdepartementet ansåge det av Henriksson avgivna, den 26 januari 1932 dagtecknade anbudet vara för kronan godtagbart, då kronan genom den erbjudna mellangiften tillförsäkrades ersättning för den nya landstormsförrådstomtens minskade saluvärde i förhållande till den nuvarande tomtens, och ur militär synpunkt hinder för förrådets förflyttning ej föreläge. Fastmera vunnes i sistnämnda hänseende vissa fördelar, nämligen dels en väsentligt större tomt och dels, i följd av den nya tomtens belägenhet utanför municipalsamhällets centrala delar, mera ostördhet vid landstormsmaterielens periodvis skeende uttagning ävensom vid landstormens övningar. Några kostnader för kronan i anledning av det ifrågasatta bytesavtalet torde icke uppkomma utöver vissa sådana för kontroll å Henrikssons fullgörande av sina åtaganden. Inflytande mellangift syntes böra tillföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Under åberopande av det anförda hemställde fortifikationsdepartementet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att mellan kronan och byggmästaren Herman Henriksson i Torsby finge träffas avtal angående överlåtande till Henriksson av den nuvarande landstormsförrådstomten i Torsby municipalsamhälle, mot tillhandahållande åt kronan av annan tomt, utförande av vissa arbeten m. m. samt erläggande av en mellangift av 2,625 kronor, motsvarande skillnaden i tomternas värde, allt i huvudsaklig överensstämmelse med

det av Henriksson avgivna den 26 januari 1932 dagtecknade anbudet, ävensom att berörda mellangift finge tillföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Efter att hava meddelat, att arméförvaltningens artilleri- och intendentsdepartement icke haft något att erinra mot det av fortifikationsdepartementet framlagda förslaget, har departementschefen anfört följande:

»Av innehållet uti det av byggmästaren Henriksson i omförmälda skrivelse den 26 januari 1932 avgivna anbudet må, utöver vad i det föregående återgivits, tillika framhållas, att de till byte avsedda fastigheterna skola överlätas gravationsfria samt att Henriksson förbundit sig att ensam vidkännas kostnaderna för fastigheternas mätning ävensom lagfartskostnader.

Då det ifrågasatta markbytet synes mig ändamålsenligt samt mellangiften och villkoren i övrigt godtagbara, tillstyrker jag, att, i enlighet med det av Henriksson avgivna anbudet, avtal mellan kronan och Henriksson träffas rörande ifrågavarande markbyte. Den kronan tillkommande mellangiften torde, på sätt fortifikationsdepartementet föreslagit, böra tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.»

Utskottet har icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t i ärendet föreslagit.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva,

a) att den nuvarande landstormsförrådstomten inom Torsby municipalsamhälle med äganderätt överlåtes till byggmästaren Herman Henriksson i Torsby, mot det att Henriksson till kronan med äganderätt överlåter i statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 12 februari 1932 omförmälda med nr 74 och nr 75 betecknade tomter, till kronan gäldar ett kontant belopp av 2,625 kronor ävensom fullgör vissa arbeten och åtaganden i övrigt i huvudsaklig överensstämmelse med det av Henriksson den 26 januari 1932 avgivna anbudet;

b) att ifrågavarande kontanta belopp må tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Stockholm den 8 mars 1932.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Kvarnzelius*, *Widell*, *Bergqvist*, *Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund, *Asplund*, *Walles*, *C. G. V. Hammarskjöld*, *Bergström*, *Carlsson* i Gävle, *Nilsson* i Fredriksfält och *Sandén* samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Nilsson* i Bonarp, *Strindlund*, *Holmgren*, *Eriksson* i Stockholm, *Olofsson* i Digernäs, *Persson* i Fritorp, *Andersson* i Höör, *Jonsson* i Eskilstuna, *Järte*, *Ward* och *Jönsson* i Revinge.
